



LA POESIA DE POBLET

ANTOLOGIA LIRICA DE POBLET. — Abadía de Santa Maria de Poblet, Poblet, 1974. 182 pàgs. segona edició. Pòrtic del P. Abat Maur i Esteva.

Els cenobis monàstics, els cenobis d'exquísida bellesa, calma i harmonia han inspirat gairebé sempre als poetes catalans. Qui no ha llegit o almenys no ha sentit parlar de la composició «Poblet» de Guimerà? En la reduïda edició (123 x 154 mm.) de rústega, que amablement ens ha enviat l'Abadía de Poblet, podem veure un ampli ventall de composicions poètiques d'autors sobradament coneguts — F. Cucurull, A. Esclasans, J. M. López-Pico, R. Muntanyola, M. Melendres, C. Riba, P. Ribot, J. M. de Sagarra, Pitarra, Sánchez-Juan, Verdaguer... — fins d'altres no massa coneguts, no cal dir noms, arribant a incloure peces inèdites i un parell de goigs i d'auques. Són més de 70 els escriptors antologats amb una mostra ben representativa de la literatura amb temàtica monacal. Poblet, doncs, ja s'ha ajuntat a Ripoll i Montserrat en el que fa referència a col·leccions poètiques.

En el Pòrtic el P. Abat diu textualment: «...mentre a Catalunya hi hagi amor i esperança, visquin la fe i la poesia, Poblet serà, Poblet viurà». Després d'aquest preàmbul del P. Abat l'antic editor, Torrell de Reus, de la primera edició (1950) escrivia un altre pòrtic que és reproduït en aquesta segona edició. Torrell s'interrogava, tot fent referència a mossèn J. Barrera, quan aquest, 1935, es preguntava per una «corona poètica pobletana». «Qui la imprimirà», deia el plorat J. Barrera. I les edicions del R. Monestir, de la R. Abadía es van posar en marxa per fer realitat el projecte. Ara potser és hora de preguntar-nos el per què del silenci de les premses pobletanes respecte a les edicions. Un altre Monestir, Montserrat, ha fet uns magnífiques edicions: P. A. M. i si bé Poblet no té els mitjans tècnic-econòmics per a una empresa d'aquesta volada si que té els homes necessaris per convertir-la en realitat. Penso en el bon amic Agustí Altisent, especialitzat en història monàstica, i en tants d'altres que podrien menar aquest projecte endavant. Certament Poblet edita diversos llibres i opuscles però la tasca editorial que podria fer és, seria, un servei altament important, però tallem, que segur que els bons monjos pobletans ja s'han plantejat la qüestió i no volem embolicar la troca.

El 1935 Ràdio Associació de Catalunya realitzà una crida al poble català per aconseguir la restauració del monestir pobletà que havia sofert una gran destrucció arran els esdeveniments del 1835:

«les imatges trossejades,

els altars en enderroc,
capitlles, frisos i arcades
enfondrant-se poc a poc»,

i els poetes, com Lluís Via del qual he reproduït la primera quarteta d'un poema, s'aboquen vers Poblet. Així, el mateix any, quan es publica un llibre, editat per la mateixa Ràdio Associació de Catalunya, amb les conferències que van realitzar un bon grapat de personalitats catalanes, es valora el resultat de la crida i l'espectacle no pot ser més afalagador: més de 70.000 catalans van al Monestir de Poblet el dia que el Patronat presidit per l'«Abat» Toda, aquell patriu reusenc Eduard Toda que molt bé podria ser l'abat laic de Poblet, fa l'ofrena a la comunitat dels presents crematístics adquirits. En el llibre en qüestió Jaume Barrera i Octavi Saltor publiquen sengles notes sobre els poetes de Poblet: «Els poetes de Poblet» i «Interpretacions líriques de Poblet» valgui la redundància. Mn. Barrera recolleix uns 25 noms d'escriptors que han parlat de Poblet, de poetes i també narradors (J. Iglesias; Miró de Granyanella) i autors teatrals (J. Martí; La justícia de l'Abat). Pàgines després Octavi Saltor hi afegeix uns quants noms més tot demanant un «gran poema d'un gran poeta» en aquest corollari.

L'antologia fent l'acarament de les llistes de Mn. Barrera i les presentades permet veure com no és exhaustiva i totalment completa. Hom ha bandejat composicions castellanes (R. Pou de Foixà, E. Toda...) i d'altres escriptors (Francesc Ubach, Joaquim Bartrina, Joan Freixas, Joan Baptista Turull...) que suposem marginades per la poca vàlua literària.

Fet aquest preàmbul ja podem veure l'entrellat de l'antologia que ha estat pulcrament editada amb unes aprofitables taules finals i una bona ordenació tipogràfica. Imaginem que l'ordre d'aparició a l'antologia dels poetes és cronològic i aleshores trobem a faltar una dada que seria interessant de constatar: la data de publicació original així com la font de procedència en el cas de poemes que no són sols, és a dir única i es troben en un recull amb una pròpia unitat formal i temàtica.

Com es veu no hem valorat ideològicament l'antologia, només hem donat notícia de la mateixa. Al costat de magnífics poemes, no massa del gust actual però, en trobem d'altres, diguem-ne, no tan bons, científicament parlant, no només en qüestió de gustos: mètrica, vocabulari, rima, accents... uns poetes ho treballen i d'altres n'hi ho coneixen. En definitiva, una bona labor la del Monestir de Poblet que tots els lectors de poesia han d'agrair i nosaltres així ho fem.

Josep M. Figueres.